

DÉLMAGYARORSZÁG

A MAGYAR SZOCIALISTA MUNKÁSPÁRT LAPJA

61. évfolyam, 133. szám

1971. JÚNIUS 8.

KEDD

Megjelenik hétfő kivételével mindennap, hétköznap 8, vasárnap 12 oldalon

ÁRA: 80 FILLER

A világ első orbitális űrállomása

A szovjet Szojuz-11 űrhajó legénysége a Szaljut fedélzetén — Huszonöt tonnás kozmikus rendszer eredményes kísérletek

Vasárnap reggel moszkvai idő szerint 7.55 órakor a Szovjetunióban, a Föld körüli kozmikus térség kutatási programjának megfelelően, felbocsátották a Szojuz-11 elnevezésű űrhajót, amely 8.04-kor rátért az előre meghatározott Föld körüli pályára. Az űrhajó parancsnoka Georgij Dobrovolszkij alezredes, fedélzeti mérnöke Vladiszlav Volkov űrhajós, kísérleti mérnöke Viktor Pacajev.

A Szojuz-11 útjának célja az, hogy — a Szojuz-10 űrhajóval megkezdett munka soron levő szakaszaként — az áprilisban felbocsátott Szaljut tudományos űrállomással végrehajtott együttes repülésben komplex tudományos-műszaki kutatásokat végezzen.

A hosszú ideig működő, Föld körül keringő űrállomások létrehozása szovjet programjának megfelelően június 7-én a Szaljut űrállomás megkezdte működését az első emberlaktá — keringő űrállomásként. Több pályamódosítás után tegnap moszkvai idő szerint 10.45 órakor a Szojuz-11 űrhajó személyzete átszállt a tudományos űrállomás helyiségébe, miután sikeresen kapcsolta össze a Szojuz-11 űrhajót a Szaljut űrállomással.

Első ízben oldották meg azt a mérnöki-technikai feladatot, hogy a mesterséges holdként keringő tudományos űrállomás fedélzetére szállító űrhajóval juttassák el a személyzetet.

Szovjet vezetők üdvözlője

A Szojuz-11 űrhajó legénysége jelentette az SZKP Központi Bizottságának, a Szovjetunió Legfelső Tanácsa elnökségének és a minisztertanácsnak, hogy megérkezett a Szaljut tudományos űrállomásra.

— Föld körüli pályán kering a Szaljut tudományos űrállomás emberekkel a fedélzetén — mondja a jelentés. — Az űrhajósok megkezdtek a tudományos kísérleteket és vizsgálatokat. Közérzetük jó, hangulatuk derűs.

Leonid Brezsnyev, Nyikolaj Podgornij és Alekszej Koszigin, az SZKP Központi Bizottsága, a Szovjetunió Legfelső Tanácsának elnöksége és a Szovjetunió minisztertanácsa nevében szíves jókívánságait fejezte

ki a Szojuz-11 űrhajósainak.

Az üdvözlő távirat rámutatott arra, hogy a három űrhajós vállalkozására akkor került sor, amikor a szovjet nép hatalmas lelkesedéssel dolgozik a XXIV. pártkongresszuson kitzűzött grandiózus tervek megvalósításán.

A három űrhajós rádiogrammban válaszolt, hála köszönetet mondott a meleg üdvözlő szavakért és gondoskodásért.

Megközelítés, összekapcsolás

Az űrhajó és az űrállomás összekapcsolása két szakaszban történt.

Az első szakaszban a Szojuz-11 űrhajó automatikus vezérléssel 100 méterre közelítette meg a Szaljut-űrállomást. A további megközelítést az űrhajó személyzete hajtotta végre.

A megközelítés befejeztével végrehajtották a Szojuz-11 űrhajó és a Szaljut-űrállomás összekapcsolását és összekapcsolták a berendezéseket, az elektromos és hidraulikus rendszereket.

Ezután az űrhajósok ellenőrizték az egyes részlegék légmentes elzárását, továbbá azt, hogyan működnek az űrállomás fedélzeti berendezései, milyen a mikroklíma az összekapcsolt űrjárműveken. Ezután kinyitották a két űrjárművet összekapcsoló légzáró átjáró fedelét, és átmentek a tudományos űrállomás helyiségébe.

A telemetriai adatok és az űrhajósok jelentése szerint a Szaljut-űrállomás fedélzeti berendezései, áramforrásai és tudományos műszerei normálisan működnek a hosszú automatikus működésű repülés után.

A Szaljut orbitális űrállomás több szekcióból áll. Felszerelésében olyan műszerek és rendszerek vannak, amelyek lehetővé teszik a tudományos kísérletek és vizsgálatok elvégzését, az űrállomás repülésének és helyzetének irányítását a világűrben. Olyan berendezések is vannak az űrállomáson, amelyek biztosítják a személyzet munkájának és pihenésének normális feltételeit. Ezenkívül az űrhajósok a Szojuz-űrhajó

kabinjait is használhatják munkára és pihenésre — a tudományos kísérleti berendezések egy része az űrhajóban van.

A Szaljut-Szojuz-űrendszer súlya meghaladja a 25 tonnát.

Kísérleti feladatok

A Szaljut orbitális űrállomás repülési ideje alatt a

(Folytatás a 2. oldalon.)

Tanácskozik a mongol pártkongresszus

Tegnap, hétfőn Ulan Batorban ünnepélyes keretek között megnyílt a Mongol Népi Forradalmi Párt XVI. kongresszusa. A kongresszuson ötven testvérpárt küldöttsége vesz részt.

A kongresszust Szambu, a Mongol Népi Forradalmi Párt KB politikai bizottságának tagja, a nagy népi hurál elnökségének elnöke nyitotta meg. Az elnökség, a titkárság, a szerkesztő bizottság és a mandátumvizsgáló bizottság megválasztása, majd a kongresszus napirendjének elfogadása után Jumzsagijn Cedenbal, a Központi Bizottság első titkára terjesztette elő beszámolóját.

Pártunk — mondotta Cedenbal —, amely megtette a harc és a győzelmek fél évszázados útját még szorosabb egységben, erejében és

politikai irányvonalának helyességében vetett hittel kezdi meg kongresszusát.

A Mongol Népi Forradalmi Párt és az ország gazdasági feladatairól szólva Cedenbal rámutatott: az új 5 éves terv (1971—1975), legfőbb gazdasági célkitűzése a társadalmi termelés volumenének jelentős emelése a mezőgazdaság, az ipar és más gazdasági ágazatok továbbfejlesztése útján és ezen az alapon a dolgozók anyagi és kulturális színvonalának állandó emelése.

A Mongol Népi Forradalmi Párt kongresszusának hétfői ülésén elhangzott Sanhunak, a Központi Revíziós Bizottság elnökének beszámolója. A beszámolóról megkezdődött a vita.

Negyvenéves a szabadtéri

Július 10-én kezdődnek a Szegedi Ünnepi Hetek

Sajtótájékoztató Budapesten

(Kiküldött munkatársunktól.) Negyven esztendővel ezelőtt, 1931 nyarán kezdődtek a Dóm előtti színpadon a Szegedi Szabadtéri Játékok. Erre a jubileumra emlékezett először Papp Gyula, a városi tanács elnökhelyettese, a Fesztivál Intézőbizottság elnöke az *sajtótájékoztató*on, amelyet tegnap délután rendeztek Budapesten, a *Magyar Sajtó Házban*, az ünnepek idei programjáról. A továbbiakban részletesen ismertette a fesztivál műsorát, hangoztatva, hogy a szegedi szabadtéri a felszabadulás után vált igazi népszínházzá. Mint ismeretes, nyaránként átlagosan négyszázezer vendég érkezik Szegedre, s közülük nyolcvanezer megtekinti a játékok előadásait. Az idén várják az egymilliomodik nézőt, aki a tárgyutalmakon kívül öt évre szóló kétszemélyes bérletet kap a szabadtéri bemutatóra. A tájékoztatóon, amelyen részt vett dr. Ozváld Imre, a szegedi városi pártbizottság titkára, valamint az idei előadások több művésze, Rábai Miklós, Kosuth-díjas, az Állami Népi Együttes vezetője és Félix László rendező, az újságírók kérdéseire Horváth Mihály, a szabadtéri igazgatóhelyettese, dr. Antalffy Györgyné, a Szegedi Idegenforgalmi Hivatal vezetője és Radnóti Tamás, a Fesztivál Intézőbizottság titkára, a városi tanács művelődésügyi osztályának csoportvezetője válaszolt.

A Szegedi Ünnepi Hetek az idén július 10-én, szombaton, a *Pedagógiai Nyári Egyetem* és a *Nemzetközi Szakszervezeti Néptáncfesztivál* megnyitásával kezdődnek. A tanítás hatékonyságának, korszerűségének kérdéseivel foglalkozó nyári egyetem tanácskozásai július 22-ig tartanak, a néptáncfesztivál pedig *gálaműsorral* és *eredményhirdetéssel* július 15-én zárul. A táncversenyen hat hazai és hat külföldi együttes lép a közönség elé, július 10-én, 11-én,

13-án, és végül a záróesten, amelyen a győzteseknek idén először adják át a városi tanács *Aranypapucs* díját, a Szegedi Ipari Vásár július 16-án nyitja kapuit, *új helylén*, a *Marx téren*, és július 25-én fejeződik be.

Másnap, július 17-én kezdődnek a szabadtéri játékok. Nyitóelőadás *Hacsaturján Spartacus* című balettje, az Állami Operaház művészeinek európai hírű előadásában. A produkciót *Seregi László* rendező — a monumentális hangsúlyozásával — a szegedi szabadtéri követelményeihez alakította, *Forrai Gábor* pedig *új díszleteket* tervezett az előadásokhoz. A két főszereplő *Kun Zsuzsa* és *Fülöp Viktor*. A világhírű balettet a premier után még egy alkalommal, július 18-án láthatja a közönség.

A játékok idei második produkciója a húszesztendő *Állami Népi Együttes* *Ecseri lakodalmas* című bemutatója, amely három alkalommal: július 23-án, 25-én és 31-én kerül a közönség elé.

A harmadik premier a játékok legnagyobb érdeklődéssel várt zenei eseménye, *Muszorgszkij Borisz Godunov* című operájának előadása. Rendező *Szinetár Miklós*, vezényel *Vaszy Viktor*, díszlettervező *Fülöp Zoltán*, jelmelettervező *Márk Tivadar*. A címszerep *Nikolaj Gjuzelev*. A szófiai opera tagja, érdemes művész énekli, akit a szegedi közönség a néhány év előtti *Don Carlos Fülöp királyaként* ismert meg. Közreműködik *Udvardy Tibor*, *Berdál Valéria*, *Karikó Teréz*, *Gregor József*, *Szalma Ferenc*, *Palcsó Sándor*, és több más fővárosi, valamint szegedi művész. Muszorgszkij operája négy előadásban kerül a közönség elé: július 24-én, 30-án, augusztus 1-én és 7-én.

A daljátékokat idén *Farkas Ferencnek*, a szegedi szabadtéri 1960-ban már nagy sikerrel előadott népszerű daljátéka, a *Csinom Palkó* képviseli. Az augusztus 6-án, 8-

án, 14-én és 20-án színre kerülő előadást *Horváth Zoltán*, a pécsi színház operarendezője rendezi és maga a szerző vezényli. A több szerepekben *Bessenyei Ferencet*, *Turpinszky Bélát*, *Gyimesi Kálmánt*, *Agárdi Gábort*, *Berdál Valériát*, *Horváth Esztert*, *Domahidy Lászlót* és *Gregor Józsefet* láthatja majd a közönség.

Az utolsó bemutató a mai magyar drámairodalom reprezentatív alkotása, *Ilyés Gyula Dózsa* című drámája. A szabadtérire ideálisan alkalmas, mondanivalójában is monumentális drámát *Félix László* állítja színpadra. A címszerep *Bessenyei Ferenc* játssza, s közreműködik *Nagy Attila*, *Agárdi Gábor*, *Fónai Márta*, *Kállai Ferenc*, *Somogyvári Rudolf* és *Molnár Piroksa*, hogy csak a legismertebbeket említsük a népes szereplőgárdából. A *Dózsa*-drámát, amellyel a szegedi szabadtéri a közelgő *Dózsa-jubileumot* is köszönti, három előadásban, augusztus 15-én, 19-én és 21-én láthatja a közönség.

Az előadások iránt máris igen nagy az érdeklődés. Ezt nemcsak az bizonyítja, hogy egy hónappal a fesztivál kezdete előtt már 50 ezer jegy kelt el, hanem az is, hogy az *Ecseri lakodalmas* és a *Csinom Palkó* több előadására már egyetlen jegy sem kapható.

A kiegészítő programok összeállításában az idén is az vezette a rendezőseget, hogy ne a számukat szaporítsák, hanem a *jelentőségüket növeljék*. Ilyen értelemben készülték a július 18-án megnyitott *XII. Nyári Tárlatra*, az *ipari tudományos konferenciára*, a *Dóm organahangversenyre*, a *Szegedi Ifjúsági Napokra*, *Muzsikáló udvar* hangversenyre, és az idén is nagy érdeklődéssel várt *sportversenyekre*, amelyek közül három, a nemzetközi maratoni, a motorcsónak és gokart verseny emelkedik ki.

O. L.

A SZOJUZ-11 LEGÉNYSÉGE. A Szojuz-11 kabinjában. Balról jobbra: Georgij Dobrovolszkij alezredes, parancsnok, Vladiszlav Volkov fedélzeti mérnök és Viktor Pacajev kísérleti mérnök